

Jsme brambůrky

Sázka na tradiční produkci a úspěšný marketing vynesly společnost Petr Hobža a synové mezi největší domácí výrobce bramborových lupínků.

BYZNYS STORY
str. 10–11

Kdo je lepší policista

Protikorupční policie otevřela víc kauz a obvinila více lidí, protimafiánský útvar zase pracuje o dost pečlivěji.

UDÁLOSTI
str. 2

📈 CZK/EUR • 27,035 / -0,010 Kč 📉 CZK/USD • 23,997 / -0,092 Kč 📉 PX • 818,38 / -2,58 % 📉 EURO STOXX 50 • 2853,52 / -1,98 % 📈 ZLATO • 1283,10 \$ / +0,76 %

KOMENTÁŘ: BREXIT ANEB O TRZÍCH A LIDECH / str. 12

Krátce

Firmy nevědí, zda musejí platit za vlastní elektřinu

Novela energetického zákona zkomplikovala život firmám, které si vyrábějí elektřinu pro vlastní spotřebu. Stále nevědí, jestli mají platit desítky milionů na stabilizaci sítě. **str. 4**

Martin Burda drží nově 14 procent Leo Expressu

Exmajitel většiny v Pivovarech Lobkowicz Martin Burda získal čtrnáctiprocentní podíl v dopravci Leo Express. Po Leoši Novotném je nyní druhým největším akcionářem. **str. 4**

Stopy z Panama Papers vedou k českým hráčkám

Majitel hračkářství Bambule nebo Sparkys Petr Homolka prováděl operace se seychelskou firmou založenou advokátní kanceláří Mossack Fonseca. **str. 5**

Rusko strádá odlivem manažerských mozků

Hospodářská krize v zemi vede stále více především vzdělaných Rusů k emigraci. Loni z Ruska odešlo 350 tisíc lidí, desetkrát více než před pěti lety. **str. 9**

twitter.com/e15news

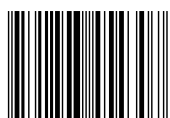
STANISLAV ŠULC: Já jsem rád, že nálada ve Žlutých lázních je skvělá a že se to na veřejnoprávní televizi dozvím hned několikrát denně! Díky.

Velký pád bank

Investoři v Evropě i USA se zbavují podílů v bankách. Akcie největších domů z Wall Street od začátku roku přišly až o pětinu hodnoty a jsou na cestě k nejhoršímu výkonu za pět let. **Akcie evropských bank dokonce spadly takřka o třetinu.** Lépe na tom byly i při návalu krize na jaře roku 2009. V Praze letos ztratily akcie Erste Bank čtvrtinu hodnoty, akcie Komerční banky klesly o devět procent. **TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 6**

Foto: profimedia.cz

9 771803 454307 16135

Zápisník
Jana Pavce

Chovancův parták

Andrej Babiš „do televize fakt nesnáší chodit“. Založil si proto internetový videopořad Babišova kavárna, kde ho neruší a nerozčilují zbyteční oponenti. V centrále ANO proti němu sedí jen moderátorka, která předčítá dotazy ze sociálních sítí a na konci s ministrem „naprosto souhlasí“. Není proto divu, že Babiš už v neděli do křesla v Otázkách Václava Moravce proti oponentům nezasedl. Nemá totiž rád, když se s ním nesouhlasí ve straně, při vládním hlasování a teď už i v médiích. Majitel Agrofertu si na odlišné názory ale stejně bude muset zvyknout. I kdyby chtěl kvůli sporům v koalici opustit Strakovu akademii, po předčasných volbách by stejně sám vládnout nemohl.

Odpocinek od tuzemské politické krize nabízejí Babišovi krajané v Bratislavě. Zmítá jí skandál, ve kterém ministři vnitra Robertu Kaliňákovi přišly na účet dvě platby od podnikatele Ladislava Bašternáka. Ten v podivné transakci inkasoval od státu na vratkách DPH miliony eur. Policie ale trestní oznámení odmítla. Převody přímo na osobní účet představují sice od bankovek v igelitkách z časů mečiariismu určitý posun, avšak Kaliňák se ještě má co učit. Podvodnou skupinu údajně vedl Milan Chovanec, což je pouhá shoda jmen. Český ministr vnitra má ale i tak důvod ke smutku. Na konec slovenského kabinetu to nevypadá, ale Chovanec možná přijde o partáka, který mu v Bruselu jediný rozumí. Pokud ještě bude po současné krizi ministrovat.

Protagonisté dne

Robert ŠLACHTA

ŠÉF ÚOOZ

Statistika dokazuje, že oproti jeho útvaru si v počtu otevřených kauz i obvinění úspěšněji vede méně početná protikorupční policie.

str. 2

Jeff WEINER

ŠÉF LINKEDINU

Internetovou sociální síť koupí za 26,2 miliardy dolarů Microsoft. Nabídnutá cena převýšila o polovinu závěrečnou cenu na burze.

str. 7

Vladimir PUTIN

RUSKÝ PREZIDENT

V důsledku mezinárodní izolace a hospodářské krize prcháji z Ruska vzdělaní manažeři. Loni emigrovalo desetkrát více lidí než v roce 2011.

str. 9

Jak si
protimafiánský
a protikorupční
útvary vedly
v roce 2015

Jaroslav Vild

Útvary
odhalování
korupce a finanční
kriminality (ÚOKFK)
– protikorupční
útvary.

179

Kolik zahájily trestních stíhání

72

Jak velkou část spisů musely dodělovat

20 %

Robert Šlachta

Útvary pro
odhalování
organizovaného
zločinu (ÚOOZ)
– protimafiánský
útvary.

45

45

5 %

Šlachtovým odchodem
vyšetřování kauz nekončí

■ Protimafiánský útvary zasahoval s podporou žalobců do kompetencí minimálně dvou bezpečnostních složek.

Pavel Otto

Obavy šéfa ANO Andreje Babiše a vedoucích státních zástupců, že odchod Roberta Šlachty od policie ohrozí, nebo dokonce zastaví vyšetřování korupčních kauz, jsou podle všeho liché. Vyplývá to ze statistik ministerstva vnitra.

Navíc Šlachtův Útvary pro odhalování organizovaného zločinu nemá boj s korupcí na starosti, jak tvrdí Babiš. To spadá pod Útvary pro odhalování korupce a finanční kriminality. Oba se mají sloučit do jedné centrály, což vyvolává spory ve vládě mezi ČSSD a ANO. Podle údajů ministerstva je úspěšnější protikorupční policie. Jen loni otevřela téměř 180 kauz a obvinila více než

sedm desítek lidí. Oproti tomu protimafiánský útvary rozpracoval pětadvacet případů a začal stíhat stejný počet podezřelých. Vede si však o něco pečlivěji, protože nemusí tak často na pokyn žalobců doplňovat spisy.

„Odmítám tvrzení Andreje Babiše, že jeden útvary je dobrý a druhý špatný. Rozhodně není pravda, že protimafiánský útvary je poslední funkční policejní složka,“ prohlásil šéf rezortu vnitra Milan Chovanec (ČSSD).

Podle bývalého policejního prezidenta Oldřicha Tomáška Šlachtovi lidé rezignovali na potírání organizovaného zločinu. „ÚOOZ přestal hledat případy v podsvětí a mezi východoevropskými mafiemi a začal se za vydatné podpory některých státních zástupců a médií zabývat korupcí, bez ohledu na existenci protikorupčního útvaru, který s polovičním počtem lidí dosahuje podstatně lepších výsledků než ÚOOZ,“ napsal pro server Echo24.cz. Mezi útvary se rozhořel konkurenční

boj a bylo běžné, že na jednom případě pracovaly současně. Také proto začali z protikorupčního útvaru odcházet odborníci na ekonomickou kriminalitu, protože ÚOOZ se opírá o nejvyšší postavené žalobce.

Šlachtův útvary přitom nezahluje jen do pravomocí protikorupční policie. Před časem začal sledovat a odposlouchávat šéfa kriminální policie na policejním prezidiu a před měsícem obvinil důstojníka protikorupční policie. Vyšetřování strážců zákona přitom přísluší výhradně Generální inspekci bezpečnostních sborů.

O policejní reformě hovořil v Lánech prezident Miloš Zeman s ministrem vnitra Milanem Chovancem (ČSSD) a šéfem policie Tomášem Tuhým. Prezident, jemuž podle ministra nejsou změny proti mysli, zveřejní svůj názor dnes. Reorganizaci policejních složek bude řešit Bezpečnostní rada státu svolaná na dnešní podvečer.

Sledujte E15.cz NÁZORY str. 12

Učitelé odbory opět žádají růst platů. Přidali se rektori

■ Září může být horké, varují před zítřejším jednáním vlády o rozpočtu učitelé odbory.

Adéla Čabanová

Učitelé rozasílají plakáty s podobiznou Jana Amose Komenského a pedagogovým upozorněním, že je úctyhodné povolání učitele „mrzkým penízem oceňováno“. Dostanou je rodiče i zákonodárci jako varování před možnými protesty.

Vláda má zítra jednat o rozpočtu školství na příští rok a o tom, kolik dostanou přidáno učitelé a vysokoškolské pedagogy. „Aby to nezůstalo jen v poloze

sdělování, že jsme prioritou,“ poznamenal předseda školských odborů František Dobšík.

Ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) stojí za požadavky odborářů, aby do školství příští rok šlo o třináct miliard korun více a platy učitelů vzrostly o deset procent. Za absolutní minimum považuje 6,9 miliardy korun pro regionální školství.

Původní návrh ministra financí Andreje Babiše (ANO) počítal s pětiprocentním růstem platů učitelů. Pak se sice vyslovil pro další zvýše-

ní. Když jej ale ministři při posledním jednání o rozpočtu přehlasovali a prosadili nárůst pro vědu a zdravotnictví o 7,3 miliardy korun, naznačil, že právě tyto

Když ministři přidali vědě a zdravotnictví

7,3

miliardy, Babiš naznačil, že tyto peníze mohou chybět pro učitele.

prostředky mohou na platy učitelů chybět.

Učitelé odbory už nejsou ve svém tlaku na vládu osamoceny. Minulý týden se dohodli na vzájemné

podpoře představitelů základních, středních i vysokých škol. Akademici upozorňují, že v přepočtu na studenta dostávají méně než ve školním roce 2008 a 2009.

„Představitelé školství a odborů budou i nadále koordinovat svůj postoj,“ uvedl rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima. Pokud vláda do školství nepřidá dost peněz, dají se podle jeho prohlášení očekávat protesty. „Září může být pro segment školství velmi horké,“ potvrdil včera Dobšík.

Učitelé žádají pro letošní rok desetiprocentní zvýšení platů, které má být následováno vždy pěti procenty v dalších dvou letech. Tak by se chtěli postupně dostat na 130 procent průměrného platu. Průměrný hrubý plat ve školách loni rostl o 2,2 procenta na 23 600 korun měsíčně. To je téměř o tři tisíce méně, než činí průměrná mzda v Česku.

Lidi nejvíce lákají střední Čechy

Ve Středočeském kraji přibýlo v prvním čtvrtletí 3094 obyvatel, což představuje největší přírůstek oproti ostatním regionům v republice. Koncem března ve středních Čechách žilo 1 329 951 lidí, zůstávají tak nejlidnatějším krajem, uvedl Český statistický úřad.

Příčinou růstu bylo především stěhování, díky němuž přibýlo 2888 obyvatel. Do Středočeského kraje se přistěhovalo 7271 lidí a 4383 se jich odstěhovalo. Díky porodnosti v regionu přibýlo 206 lidí. Podle statistik se příznivě projevil meziroční pokles počtu zemřelých o třináct procent. Za první čtvrtletí zemřelo 3303 obyvatel, počet narozených dětí se meziročně zvýšil o 1,1 procenta na 3509. /čtk/

CHÁTRAJÍCÍ MOST

Foto: čtk

PRAŽSKÝ MAGISTRÁT přerušil řízení, jímž mohlo být znovu prodlouženo povolení k přestavbě Libeňského mostu. Úřad počká na výrok ministerstva kultury, které řeší návrh na prohlášení mostu památkou. Do té doby nesmí město s opravou začít. **Více E15.cz**

Krátce

Kapucíní klášter Opočno zatím nezískají

Řád kapucínů nezíská klášter v Opočně v rámci církevních restitucí. Nejvyšší soud na základě dovolání Královéhradeckého kraje zrušil verdikty nižších soudů, takže se věc vrací k rychnovskému okresnímu soudu.

Více E15.cz

Česko získalo z lidských zdrojů vše

Česko mezi lety 2007 až 2013 z vyčerpalo z EU na podporu zaměstnanosti, sociálního začleňování, rovných šancí či zlepšení úřadů 59,6 miliardy korun. Z programu Lidské zdroje a zaměstnanost tak získalo celou částku.

Institut hledá ředitele pro územní plán

Pražský Institut plánování a rozvoje hledá nového ředitele sekce, která má na starosti územní plánování. Její dosavadní šéf Roman Koucký ve funkci skončil, v IPR ale zůstává. /čtk/

Koupíme POZEMKY

- Hledáme pozemky a brownfields pro bytovou výstavbu v Praze (včetně větších objektů k přestavbě)
- Možné okamžité uzavření kupní smlouvy s okamžitou úhradou kupní ceny
- Pro akvizice v roce 2016 vyčleněno 1,5 miliardy Kč

NOVÉ BYDLENÍ
byty • domy • parcely

www.central-group.cz/nakup

☎ 603 177 579 • ✉ nakup@central-group.cz

Vyrábějí si vlastní elektřinu. Musí za ni platit? Firmy tápou

POTREFENÝ. Unipetrol patří k největším firmám, jichž se problém s platbami za systémové služby týká. Jeho litvínovská elektrárna vyrobí ročně kolem 800 gigawatthodin.

■ V novele energetického zákona není zmíněna dosavadní povinnost firem platit za systémové služby spojené s vlastní vyrobenou a spotřebovanou elektřinou.

Jan Stuchlík

Letošní novela energetického zákona zkomplikovala život firmám, které si vyrábějí elektřinu pro vlastní spotřebu. Ani po půlroce nevědí, jestli mají platit desítky milionů korun za systémové služby, které používá provozatel přenosové soustavy ČEPS k úhradě nákladů za stabilizaci sítě. Firmy přitom faktury, na nichž poplatek za systémové služby figuruje, dostávají. Část jich jeho platbu akceptuje, část jej zaplatí, ale vzápětí fakturu reklamuje, a některé ho rovnou neplatí.

Z energetického zákona od začátku roku vypadla povinnost, aby firmy za vlastní vyrobenou elektřinu poplatek za systémové služby platily. Právní posudek, který si nechal zpracovat Svaz průmyslu a dopravy, tvrdí, že

nyní firma, která si elektřinu vyrábí, rozvádí ji ve vlastní lokální distribuční soustavě a spotřebovává ji, poplatek bude platit jen v případě, že s výrobem elektřiny uzavře smlouvu o dodávkách.

Protože často ale všechny tři činnosti spadají pod jednu firmu, musel by podnik uzavírat smlouvu sám se sebou, což není možné.

„Tento problém se týká

patnácti našich členů, ale postiženo bude více firem. U těch menších se pohybují v milionech korun, u větších jde o desítky milionů,“ říká tajemník Sdružení velkých spotřebitelů energie Karel Šimeček.

Mezi velkými firmami, které nevědí, zda systémové služby platit, je například Unipetrol. Šimeček tvrdí, že ve srovnání s loňskem by nyní musely firmy platit poplatek ve dvojnásobné výši. Také jsou diskriminovány vůči podnikům, které sice mají vlastní výrobu, ale nemají licenci na provoz lokální distribuční sousta-

vy a elektřinu si dopravují interními rozvody. Pak systémové služby za vlastní elektřinu neplatí.

Energetický regulační úřad s takovým výkladem nesouhlasí. Trvá na tom, že firmy, které mají vlastní distribuční soustavu, se musejí chovat jako ostatní distributoři a poplatky za systémové služby účtovat. „Už několik měsíců spolupracujeme

na koordinovaném postupu s ministerstvem průmyslu a obchodu. To je gestorem energetického zákona a ERÚ by nerad předjímal výsledky společných jednání,“ uvádí mluvčí ERÚ

Vladimír Černý k řešení nynější situace.

Ministerstvo s postojem regulátora souhlasí. Firmy s vlastní výrobou a distribuční soustavou by měly za vlastní spotřebovanou elektřinu systémové služby platit. „Připravujeme novelu energetického zákona, v níž tuto otázku vyjasníme,“ dodává mluvčí ministerstva František Kotrba.

Část firem platí, část zaplatí, ale vzápětí fakturu reklamuje, a některé rovnou neplatí.

Novým akcionářem Leo Expressu se stal Martin Burda

■ Dopravní skupina Leo Express významně mění akcionářskou strukturu.

Jan Šindelář

Firma podnikatele Leoše Novotného získala investora, bývalého většinového vlastníka pivovarnické skupiny Pivovary Lobkowicz Group Martina Burdu. V Leo Expressu získal čtrnáctiprocentní podíl a stal se po Novotném druhým největším akcionářem. Informaci přinesl server MotejlekSkocdopole.com. Deníku E15 to potvrdil Burda i mluvčí Leo Expressu Petra Valentová, zdrželi se ale dalšího komentáře. Podle serveru nicméně nový investor věří v úspěšný průnik společnosti na americký trh.

Leo Express založil Novotný primárně jako vlakového dopravce. V roce 2012 začala firma provozovat s novými soupravami Stadler Flirt spojení mezi Prahou a Ostravskem. Vlaky časem jezdily až do Košic a postupně se na ně napojovaly autobusové linky

do Polska, Rakouska a na Ukrajinu. Díky partnerství s FlixBusem má firma v síti i linky do Německa.

Minulý týden pak oznámila akvizici polské minibusové firmy Tiger Express, která obsluhuje spojení Ostravska především s polskými letišti. Původní majitel Tiger Expressu Peter Jančovič se stal rovněž akcionářem Leo Expressu. Dalším akcionářem je generální ředitel Peter Köhler, který vlastní více než dvě procenta. Leoš Novotný si drží stále více než osmdesát procent.

Burda podle serveru MotejlekSkocdopole.com kontroluje například Lázně Luhačovice nebo Léčebné lázně Jáchymov, podíl v Pivovarech Lobkowicz údajně prodal za více než miliardu.

Leo Express loni zůstal ve ztrátě, hospodaření se ale zlepšilo. Společnost utržila rekordních 263 milionů, což je meziročně o 37 procent více. Hrubý provozní zisk se loni ztrojnásobil na 25 milionů. Celkově společnost za loňský rok vykázala ztrátu 84 milionů, když v roce 2014 skončila v minusu 137 milionů.

Škoda Transportation míří na americký trh

Výrobce vlaků, lokomotiv, tramvají, trolejbusů a vozů metra Škoda Transportation založil dceřinou společnost v USA. „Mapujeme naše možnosti a vybíráme vhodné projekty na rozsáhlém a rozvíjejícím se severoamerickém trhu. Věřím, že máme velkou šanci uspět nejen v USA, ale i v Kanadě,“ řekl předseda představenstva Tomáš Ignačák.

Škodu Transportation USA vede Scott Ellis, který sloužil v námořnictvu USA u pono-

rek. Poté pracoval jako manažer pro největšího světového dodavatele kabelů Tyco Electronics a v roce 2006 začal svou kariéru v dopravním průmyslu. „Založení firmy je prvním krokem plánované expanze na severoamerický trh,“ uvedl manažer.

Největší česká strojírenská skupina není na americkém trhu nováčkem. Do USA už vyvezla deset tříčlánkových tramvají, dceřiná Škoda Electric tam dodala stovky trolejbusů. /čtk/

STÁTNÍ PRODEJ ROKU

Foto: profimedia.cz

REALITNÍ INVESTORY ČEKÁ ZAJÍMAVÉ SOUSTO. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových vyhlásil výběrové řízení na prodej barokního objektu bývalé Invalidovny v pražském Karlíně. Minimální cena této kulturní památky je 637,7 milionu korun. Invalidovna byla postavena v letech 1731 až 1737 jako útulek pro válečné vysloužilce. Donedávna v ní působil Vojenský ústřední archiv, ten se ale přestěhoval a žádná další instituce o ni neprojevila zájem.

Stopy z Panama Papers vedou do českých hračekáren

■ Majitel hračkářství Bambule nebo Sparkys Petr Homolka prováděl operace se seychelskou firmou založenou advokátní kanceláří Mossack Fonseca. Homolkův bývalý manažer mluví o tom, že se vyhýbal daním.

Daniel Novák

Obří únik informací o operacích světových byznysmenů, politiků a celebrit v daňových rájích ukázal nové zajímavé propojení do České republiky. Advokátní kancelář Mossack Fonseca, z níž takzvané Panamské dokumenty unikly, zajišťovala služby i pro společnosti blízké Petru Homolkovi. Ten je

od loňska hráčem číslo jedna na tuzemském trhu s hračkami. Ovládl mimo jiné sítě Bambule nebo Sparkys.

Homolka dovážel hračky do Česka už před loňským akvizičním tažením. Část nákupů se uskutečnila přes společnost Huta Holding registrovanou na Seychelských ostrovech. O správu se starala právě Mossack Fonseca včetně její někdejší pražské kanceláře.

„Petr Homolka financoval a financuje z této společnosti nákupy hraček z Hongkongu, a sám si přidával a přidává na toto zboží deset procent, aby nevykazoval v České republice případný velký zisk. Takovéto počínání vždy odůvodňoval tím, že v této společnosti se nemusí vést účetnictví. Jako další důvod uváděl, že zisk nemusí v této offshore společnosti nijak

danit,“ uvedl již dříve bývalý vrcholový manažer Homolkovy společnosti EP Line Karel Hakl.

Hakl na Homolku podal v roce 2011 trestní oznámení mimo jiné kvůli podezření

Vazba na Rittiga

V minulosti se Homolkovo jméno objevilo také v souvislosti s možným napojením na lobbistu Iva Rittiga. Homolkova firma Elanor totiž získala v roce 2014 zakázku ministerstva dopravy na správu a rozvoj mzdového systému. V dceřiné společnosti Elanoru byl přitom jednatelem Peter Kmeť, Rittigův obchodní partner. „Byla založena ‚omylem‘. Nic nedělá a dělat nebude,“ uvedl tehdy Homolka na Aktuálně.cz k dceřiné firmě.

na směnečný podvod. Policie však tehdy nic nezjistila.

Na propojení mezi hračkářem a seychelskou firmou ukazuje rovněž jméno Homolkovy spolupracovnice Dagmar Vackové. Ta pro hračkářského byznysmena připravovala za EP Line faktury. Osoba stejného jména je uvedena rovněž jako zástupkyně Huta Holding na Seychelách, a to na zásilkách z Hongkongu. Na dokumentech adresovaných do daňového ráje je navíc i telefonní číslo do pražské kanceláře EP Line, vyplývá z dokumentů, které E15.cz poskytl České centrum pro investigativní žurnalistiku. To se podílí na zpracování dokumentů z Panama Papers.

Server E15.cz požádal o vyjádření i Petra Homolku, ten však na zaslané otázky nereagoval.

Krátce

Kladno chce přivést vlaky blíže k centru

Kladno požaduje, aby železniční trať mezi Kladnem a Prahou včetně spojení s pražským letištěm vedla blíž centru a tunelem. Město nechalo zpracovat novou studii, stávající více než 20 let starý projekt je podle něho zastaralý.

Výrobce radarů ERA se zaměří i na hackery

Pardubická společnost ERA, která se zabývá bezpečností vzdušného letového provozu, rozšiřuje produktové portfolio o kyberprostor. Bezpečnost počítačových systémů se bude zabývat její dceřiná společnost ERA-BHC CS.

Bohemia Energy kupuje další zákazníky

Alternativní dodavatel elektřiny a plynu Bohemia Energy plánuje koupi závodu společnosti Right Power přibližně s 65 tisíci zákazníky v Česku a na Slovensku. Transakci už posuzuje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Kontroloři odhalili falešné drahokamy

Česká obchodní inspekce zjistila při kontrolách prodeje klenotů v Karlových Varech, že někteří klenotníci nahrazují drahokamy levnějšími napodobeninami. V některých případech vzácné kameny nahradili i obyčejným sklem.

Kloboukům z Tonaku chybějí ruské hlavy

Jeden z největších výrobců klobouků a pokrývek hlavy Tonak se v roce 2015 dostal z předloňského zisku 5,18 milionu korun do ztráty 21,18 milionu. Tržby klesly o 33 milionů na 414,7 milionu. Hlavní příčinou byl pokles dodávek do Ruska. /čtk/

Akcie bezpečností společnosti G4S, jejíž zaměstnanec Omar Mateen v zastřelil 50 lidí, se včera na londýnské burze propadly o více než šest procent až na sedmileté minimum. /čtk/

Microsoft přeplatí LinkedIn

■ Microsoft koupí LinkedIn za více než 26 miliard dolarů. Cena je tak výrazně vyšší, než dosahovala tržní hodnota společnosti na burze.

Arsen Lazarevič, čtk

Americká softwarová společnost Microsoft se dohodla na převzetí sociální sítě LinkedIn, hodnota transakce činí zhruba 26,2 miliardy dolarů (629,3 miliardy korun). Transakce by měla být dokončena ještě v tomto roce, uvedly firmy. LinkedIn si ponechá svou značku i nezávislost. Generálním ředitelem zůstane Jeff Weiner, který bude podávat zprávy šéfovi Microsoftu Nadellovi. LinkedIn se zaměřuje na odborně kvalifikované pracovníky a uchazeče o práci a uvádí, že měl v prvním čtvrtletí celosvětově zhruba 433 milionů uživatelů. Akcionáři LinkedIn si také mohou mnout ruce, nabídnutá cena byla téměř 50 procent nad páteční závěrečnou cenou na burze v New Yorku. Akvizice tak svým objemem

PRODAL DRAZE. Šéf Jeff Weiner zhodnotil celou společnost.

překonala i prodej WhatsAppu, který Facebook v roce 2014 koupil za 22 miliard dolarů. Šéf Microsoftu Satya Nadella koupil řadu společností, tato akvizice je ale nejdražší v historii celé firmy. Microsoft nejdříve rozvířil akviziční vody v roce 2011, kdy za 8,5 miliardy dolarů nakoupil společnost Skype.

Nejednalo se však o zázračné dítě a Skype příliš nevýdělával. V roce 2013 pak také Microsoft koupil výrobu telefonů od Nokie za 7,2 miliardy dolarů. Tato investice však byla velkým selháním pro celý Microsoft. Nokia

totiž prohloubila své problémy a Microsoft tak musel v podstatě celou investici odepsat. Akvizice společnosti LinkedIn proto není příliš akceptována s nadšením ze strany investorů společnosti. Důvodem je jak zaplacení výrazně vyšší ceny, než je současná cena na burze, tak také to, že v prvním čtvrtletí letošního roku společnost vykázala tržby 861 milionů dolarů se ztrátou 45 milionů. V pondělí po ohlášení akvizice ztratily akcie Microsoftu přibližně tři procenta své ceny.

Foto: Reuters

Slovensko prohloubilo deflaci

Tempo deflace na Slovensku v květnu dosáhlo nového maxima. Spotřebitelské ceny prohloubily tempo meziročního poklesu na 0,8 procenta z 0,4 procenta v dubnu, informoval dnes slovenský statistický úřad. Podle analytiků stávající vývoj ekonomice neškodí. Spotřebitelské ceny na Slovensku nepřetržitě klesají od konce roku 2014, ceny zboží a služeb klesaly v zemi i dříve. Deflace obvykle svádí spotřebitele k odkládání výdajů a firmy k odkládání investic, a to kvůli očekávání nižších cen

v budoucnosti. To podkopává hospodářský růst a zaměstnanost. Nezaměstnanost na Slovensku ale dosahuje dlouhodobých minim. O prohloubení deflace v květnu na Slovensku se postaraly zejména levnější potraviny, které spolu s energiemi tvoří značnou část výdajů slovenských rodin. Slovenská centrální banka (NBS) ve své poslední prognóze odhadla, že deflace bude letos vyšší, než banka původně odhadovala. Návrat k inflaci NBS očekává v příštím roce. /čtk/

Prodeje aut v Číně prudce rostou

PADĚLKY. Čína je známá jako země, která dokáže napodobit téměř vše. Příkladem jsou také automobily, které ale selhávají v kvalitě.

Prodej vozů v Číně v květnu stoupl meziročně o 9,8 procenta, což byl nejvyšší růst v letošním roce. K vysokému růstu přispělo snížení daně u vozů s malým motorem a slabý údaj ve srovnatelném období loňského roku. Vyplývá to z údajů, které zveřejnil čínský svaz výrobců automobilů CAAM. Celkem se v květnu prodalo 2,1 milionu vozů.

Prodej samotných osobních aut stoupl o 11,3 procenta na 1,79 milionu vozů. Za pět měsíců letošního roku se celkový prodej vozů zvýšil o sedm procent na 10,76 milionu a prodej osobních aut o 7,8 procenta na 9,26 milionu.

„Celý automobilový průmysl se proti loňskému roku poněkud ohřál a je v období stabilního fungování s možností dalšího

zlepšení v budoucnosti,“ uvedl svaz v prohlášení. V květnu loňského roku prodej aut v Číně vykázal pokles prodeje kvůli zpomalení ekonomického růstu, který měl negativní dopad na poptávku spotřebitelů.

Prodej začal znovu výrazněji růst v říjnu díky snížení daně na vozy s malým motorem, které má být v platnosti až do konce letošního roku.

Květnový silný růst zástupce šéfa automobilové asociace Jie Šeng-ti přičítá sezonním faktorům a iniciativám na podporu prodeje, napsala agentura Reuters. Loni prodej motorových vozidel v zemi stoupl o 4,7 procenta na 24,6 milionu vozů. Zaznamenal tak nejpomalejší tempo růstu od roku 2012. /čtk/

Z parketu

Dana Hájková

Produktivita především

Produktivita je v poslední době velmi skloňované slovo. Mario Draghi upozorňuje, že uvolněná měnová politika sama nespasí růst v eurozóně a evropské země by se měly postavit čelem ke strukturálním reformám. Minulý týden se téma produktivity znovu otevřelo i v Česku, když o ekonomickém poten-

ciálu České republiky mluvila OECD a guvernér rakouské centrální banky. OECD na jedné straně českou ekonomiku chválí za celkovou makroekonomickou situací, na druhé straně zdvihá prst právě kvůli stagnaci produktivity práce. Proč je růst produktivity tak důležitý? Zprvu růst produktivity práce je základním předpokladem pro reálný růst mezd. Ač nemusíme být čistí materialisté, výše příjmu má důležité místo ve vnímání kvality života. Z druhé česká a většina evropských ekonomik nemohou spoléhat na to, že ekonomický růst bude tažen růstem pracovní síly nebo

delší pracovní dobou. Opak je pravdou. Demografický vývoj bude v následujících deseti letech pro ekonomiky nepříznivý zatím jenom mírně, od třicátých let tohoto století začne naplno dopadat stárnutí populace. Pokud neporoste produktivita, lze očekávat sociální dopady i fiskální problémy. Proto doporučení směřují do oblasti inovací, vědy a výzkumu, spolupráce podniků s vysokými školami, veřejných zakázek a do kvality veřejných služeb. A teď je jen dobře přenést vše do české reality.

Autorka je analytčkou v České spořitelně

Orlandská tragédie může ovlivnit i volbu prezidenta

■ Nočními shromážděními uctili včera Američané památku obětí nedělního krveprolití v tanečním klubu v Orlandu.

Jan Hajný, Čtk

Amerika se jen těžce vyrovnává s nejtragičtějším případem masové střílby v historii unie, který bude navždy spojen s padesátkou obětí a nejméně tolika zraněnými. Střelec Omar Mateen podle vyšetřovatelů před útokem v telefonátu na tísňovou linku přísahal věrnost hlavě radikální organizace Islámský stát abú Bakrovi Bagdádímu. Tato teroristická organizace se také k odpovědnosti za masakr opakovaně přihlásila. „Jeden z vojáků chalífátu v Americe podnikl přepad, když se dostal na shromáždění křížáků v nočním klubu pro homosexuály v Orlandu na Floridě,“ uvedla včera prostřednictvím své rozhlasové stanice Baján.

Americké úřady Mateena v letech 2013 a 2014 vyšetřovaly kvůli podezření na sklony k islamismu. Vyslýchaly ho, nic podezřelého

MĚSTA OSVĚTLENÁ SVÍČKAMI. Ulice amerických měst včera v noci patřily pietním vzpomínkám na nevinné oběti v Orlandu. Snímek je z Market Street v kalifornském San Francisku.

ale neodhalily a vyšetřování bylo uzavřeno, oznámila FBI na brífinku v Orlandu.

O šetření FBI věděla od roku 2013 i firma G4S, která svého zaměstnance dvakrát

prověřovala, naposledy právě v roce 2013. „Byl to vyzbrojený bezpečnostní důstojník,“ řekl mluvčí firmy, která ve více než 110 zemích zaměstnává kolem 620 tisíc

lidí. Od bezpečnostní agentury měl střelec k dispozici služební zbraň, ale zda ji při útoku použil, není zatím známo. Policie uvedla jen to, že útočník měl pušku a pis-

toli, které si legálně pořídil asi před týdnem.

Toto policejní zjištění v USA znovu – tak jako při dřívějších podobných tragédiích – rozpoutalo diskuzi o nutnosti zpřísnění pravidel pro kupování a držení střelných zbraní. S novými požadavky na omezení jejich snadné dostupnosti vystoupili demokratičtí zákonodárci, „Dovolujeme nebezpečným lidem kupovat zbraně a to se musí změnit. V příštích dnech se musí Kongres postavit proti nenávisti, terorismu a tomuto strašnému násilí... jinak budeme nést spoluvinu za příští zabíjení,“ hřímá senátor Richard Durbin.

Omezení prodeje a kontroly zbraní však zásadně a dlouhodobě odmítá Republikánská strana. Ať už za ni nebo vyhradně jen za sebe přidal hlas i její pravděpodobný prezidentský kandidát Donald Trump. „To, co se stalo v Orlandu, je jenom začátek. Vedení země je slabé a neefektivní. Říkal jsem to, a proto jsem vyzval k zákazu vstupu muslimů. Musíme být tvrdí,“ napsal na Twitteru. Dobře ví, že po orlandském krveprolití už jeho výroky neznějí tak „šíleně“ či „absurdně“, jak byly vnímány ještě poměrně nedávno.

Zejména evropský tisk ze svého geografického odstupu předvídá, že Orlando se stane katalyzátorem listopadových voleb prezidenta USA. Řada komentářů se také shoduje, že z toho může těžit především právě Trump.

Sledujte E15.cz

PŘEHLED MUSÍ BÝT. Uprchlíci čekají na předregistraci v uprchlickém táboře na bývalém mezinárodním letišti Ellinikon v Aténách.

Řecko eviduje běžence

■ Nejméně rok bude trvat registrace všech migrantů, kteří po uzavření balkánské cesty uvízli v Řecku.

Řecká policie včera začala vyklízet provizorní uprchlické tábory u hranic s Makedonií, kam se přesunuly přes tři tisícovky migrantů poté, co byl koncem května evakuován tábor v Idomeni. Do stanového městečka poblíž areálu čerpací stanice v obci Polikastro včera dorazily asi tři stovky policistů, kteří přesvědčili více než čtyři sta

obyvatel tábora a odvezli je autobusy do uprchlického centra poblíž Soluně.

U čerpací stanice v Polikastru pobývalo do včerejšího rána přes 1800 lidí, policie včera odvezla 423 osob, z valné části Syřany.

Řecké úřady počítají s tím, že vyklízení táborů bude pokračovat i dnes. Policie se zaměří i na zhruba dvě tisícovky lidí, kte-

ří stanují ve dvou táborech poblíž hotelu a další čerpací stanice v okolí hraničního přechodu Evzoni.

V Řecku letos na jaře uvízlo asi 50 tisíc migrantů, kteří v zemi nedobrovolně zůstali po uzavření hranic balkánských států. Řecké úřady nyní chtějí všechny registrovat nebo existující registrace ověřit a zpracovat žádosti o azyl. Trvat to prý bude nejméně rok. /Čtk/

V zemi letos na jaře uvízlo
50 tisíc
migrantů poté, co
byly zavřeny hranice
balkánských
států.

Rusko strádá odlivem manažerských mozků

■ Největší země světa se potýká s úprkem vzdělaných manažerů. Loni z Ruska emigrovalo desetkrát více lidí než před pěti lety.

Zdeněk Pečený

Stále větší mezinárodní izolace Ruska a hospodářská krize dohánějí stále více – především vzdělaných – Rusů k emigraci. Podle oficiálních statistik z Ruska loni emigrovalo 350 tisíc občanů. To je zhruba desetkrát více než v roce 2011.

Když dostal manažer Viktor Lysenko pracovní nabídku ze Singapuru, příliš dlouho se nerozmýšlel. „Obchodní prostředí, kvalita

života a vyhlídky do budoucna byly tři hlavní důvody,“ řekl deníku Times. „Rusko se dá stěží dnes nazvat dobrým místem pro investice.“ Pětačtyřicetiletý Lysenko si přitom od nástupu Vladimíra Putina k moci v roce 2000 vedl dobře. Tehdy globální růst cen ropy nakopl ruskou ekonomiku k sedmiprocentnímu ročnímu růstu, dnes je ropa již téměř dva roky levná a Kreml utahuje šrouby ve všech částech života. Řada Rusů chce proto ze země odejít a spustila tak největší odliv mozků od ruské krize v polovině devadesátých let minulého století.

Vladimír Ašurkov, bývalý manažer jedné z největších ruských investičních společností Alfa-Consortium, utekl předloni do Velké Británie.

„Dříve velmi ceněné schopnosti jako třeba získat finance na mezinárodních trzích, jsou mi dnes v Rusku nanic,“ uvedl pro agenturu Reuters jeden z důvodů, proč frustrovaní manažeři odcházejí.

Podle průzkumu, který minulý týden zveřejnila moskevská personální agentura Agentstvo Kontakt, chce do ciziny odejít na 40 procent zkušených ruských manažerů. Německo, Velká Británie a USA jsou jejich vytočenými destinacemi. „Pokud vláda nezačne jednat, mohlo by se obyvatelstvo z dnešních 143 milionů do roku 2050 zredukovat na pouhých 80 milionů,“ varoval již loni Jurij Krupnov, šéf ruského Institutu pro demografii, migraci a regionální rozvoj, před katastrofou.

Krátce

Občanství v EU žádají nejvíce Maročané a Turci

Občanství některé země EU získalo v roce 2014 okolo 890 tisíc lidí, uvedl Eurostat. V naprosté většině šlo o osoby původem mimo unii, nejčastěji z Maroka, Turecka a Albánie. Z občanů unijních zemí získávali občanství jiného státu EU nejvíce Rumuni a Poláci.

detaily budou známy až po summitu ve Varšavě, který se uskuteční na počátku července.

Ministři obrany potvrdí pozice praporů v Pobaltí

Ministři obrany zemí NATO tento týden při jednání v Bruselu potvrdí rozmístění čtyř vícenárodních praporů v Pobaltí a v Polsku, řekl včera generální tajemník organizace Jens Stoltenberg (na snímku). Krok je součástí alianční odpovědi na nové bezpečnostní prostředí v Evropě, podotkl. Kdy přesně vojáci do oblasti přijdou, z jakých budou zemí a další

Libyjská armáda dobývá poslední pozice IS v Syrtě

Libyjské vládní jednotky postupují ulicemi města Syrta k pozicím, jež zaujali ostřelovači z organizace IS. Armáda minulý týden v Syrtě, která byla baštou IS v Libyi, postoupila do centra a obsadila i přístav. IS ale nasadil na výškové budovy ostřelovače a v oblasti drží ještě území necelých deseti kilometrů čtverečních. /čtk/

**To podstatné
pro vás
na jednom
místě!**

www.e15.cz

denikE15

@E15news

Od bufetu v letním kině po továrnu za téměř čtvrt miliardy

■ **Nejsme chipsy, jsme brambůrky.** S tímto sloganem si již téměř třicet let vystačí jeden z největších výrobců této kategorie **Petr Hobža a synové**. Během těch let stoupla výroba natolik, že z počátečních šesti kilogramů brambor jich nyní **denně spotřebují čtyřicet tun**. Původní receptura se přitom nemění, stejně jako to, že firma z jihomoravské Strážnice je a bude nadále rodinná. „**Zakládáme si na svém jméně**, které máme i na obalech, na naší strategii a nenecháme si do toho od nikoho mluvit,“ říká rezolutně majitel firmy Petr Hobža starší.

Stranu připravil

Dušan
Küttner

OTEC ZAKLADATEL. S výrobou smažených brambůrků začal Petr Hobža za oknem bufetu letního kina ve Strážnici. Nakonec vybudoval firmu s obratem 160 milionů korun.

Zakladatel společnosti se po absolvování střední ekonomické školy v roce 1974 živil za komunistů většinu času jako číšník a skladník. „Penízků bylo ale stále málo, tak jsme si v roce 1988 vzali na základě povolení národního výboru provoz bufetu v letním kině,“ vzpomíná nyní šedesátiletý Hobža starší. Nabídka bufetu nebyla moc pestrá, a tak aby bylo co divákům nabídnout, hodil na pánev pár nakrájených

Hobžovo bramborové království

- První várka brambůrků byla vyrobena roku 1988.
- Z původní spotřeby brambor šest kilo denně vystoupala na 40 tun, což za loňský rok obnáší tržby ve výši 160 milionů korun.
- V závodě z roku 2012 v průmyslové zóně ve Strážnici pracuje téměř pět desítek lidí.
- Mezi nimi jsou i synové zakladatele Petra. Oba kvůli firmě vystudovali magisterská studia se zaměřením na ekonomii a management. Petr (narozen 1986) od roku 2013 působí jako obchodní ředitel, Libor (1979) ve stejném roce nastoupil na pozici výrobního ředitele.

brambor. „Chytly se hned. Každý měl mastnou pusku od brambůrků a pivo v kelímku. Tak jsme začínali,“ vybavuje si s úsměvem.

Hned zpočátku ale měli namále – tehdejší národní výbor je ještě před sametovou revolucí chtěl znárodnit a udělat z nich takzvanou drobnou provozovnu, ale už to nestihl. Hobža s manželkou tak mohli začít podnikat sami na sebe. Ve strážnickém kinobufetu vydrželi

jen krátce. Výrobu museli přesunout do svého rodinného domu, kde na zahradě v rámci výstavby nové linky a dalších úprav vydrželi až do roku 2012.

SEDMDESÁT KRABIC ZA DVACET MINUT

Od počátku přitom zájem o brambůrky prudce stoupal. Posléze je začali prodávat i do prvních soukromých obchodů, ale třeba i na poutích. Když na jedné z nich prodali během dvaceti minut sedmdesát krabic, bylo rozhodnuto. O tom, že by zkusili vyrábět i něco jiného, proto nikdy neuvažovali. „Byli jsme z toho tak

KONTROLA. Aby pochoutka v průhledném sáčku (nahore) lákala k nakousnutí, musí být brambory od začátku výrobního procesu bedlivě sledovány, zda nejsou nahnílé, nemají černé fleky a zda jsou správně oškrábány (vlevo).

SKORO HOTOVO. V závěrečné fázi stroj roztřídí již hotové brambůrky na hromádky po 60 či 175 gramech na balení.

nadšení, že jsme jiné plány neměli. Vůbec jsme nepřemýšleli, že bychom mohli zkrachovat. Šli jsme do toho bezhlavě,“ usmívá se Hobža starší.

Do té doby ovšem brambůrky vznikaly na rozměrných repasovaných kuchyňských pánvích, které koupili jako vyřazené za pouhých 150 korun jednu.

Další investice však již byly o dost vyšší. Se stoupajícím zájmem totiž přišla potřeba koupit skutečnou výrobní linku. S pomocí – na tehdejší porevoluční dobu pro fyzickou osobu astronomického – úvěru také jednu rovnou z Itálie za osm milionů pořídili. Kvůli úvěru zastavili svůj byt a menší rodinný dům, na jehož zahradě pak linka vznikla.

Jejich úspěch ale vyprovokoval podobnou aktivitu dalších podnikatelů. Brambůrky najednou začali smažit v nedalekém Veselí či v Kozojídkách. Nikdo u toho ale dlouho nevydržel. „Asi si mysleli, že to je zlatý důl. Ale ze začátku to takový zlatý důl nebyl, bylo to moc práce – 25 hodin denně,“ vrací se

s nadsázkou Hobža starší k možným důvodům, proč místní konkurenti po čase zase zmizeli.

DALŠÍ ZLOM – VSTUP DO ŘETĚZCŮ

Dalším zlomem pak byl vstup obchodního řetězce Ahold do Česka, provozujícího síť obchodů pod různými názvy jako Mana či Albert. Stal se prvním supermarketem, kam začala rodinná firma své výrobky dodávat ve velkém. V polovině devadesátých let se tak Strážnické brambůrky začaly objevovat po celé republice.

různých dodavatelů, kteří se nikdy neviděli, ze sedmi různých zemí od Japonska po Spojené státy,“ chlubí se obchodní ředitel Petr Hobža mladší.

Z firmy manželů Hobžových se totiž během let stal skutečný rodinný podnik, v němž nyní pracuje kromě syna Petra i druhý syn Libor, a to jako výrobní ředitel. Obaj přitom ve firmě svého otce začínali od píky jako řidiči. A do budoucna to také tak zůstane, a i když firma počítuje zájem investorů, prodávat ji nehodlají. „Jsme rodinná firma, která si zakládá na svém jméně, které máme i na obalech brambůrků, i na své strategii – a nenecháme si do toho od nikoho mluvit,“ hřímá zakladatel firmy.

BRAMBŮRKY, NE CHIPSY

Stejně rezolutně trvá firma na tom, že nevyrábí chipsy, ale brambůrky. Nejen kvůli tomu, že od počátku chtěli používat český, nikoli anglický název, ale i proto, že – alespoň podle rodiny Hobžů – existuje v jejich výrobě zásadní rozdíl. Chipsy totiž podle nich procházejí takzvaným blanšírováním, tedy fází, kdy jsou nakrájené plátky brambor před usmažením propláchnuty vodou. Výhodou tohoto postupu je možnost používat mnohem širší skupinu bramborových odrůd, což mívá pozitivní dopady na ekonomiku výrobců chipsů.

Na druhou stranu ale podle rodiny Hobžů z brambor mizí škrob, cukr a ve výsledku i „bramborová“ chuť. „Na brambůrky můžete v daném období z patnácti odrůd použít tři, na chipsy dvanáct. Také se hůře smaží, mají

tendenci karamelizovat. Výroba brambůrků je tak složitější,“ popisuje Hobža mladší.

Obdobně konzervativně se firma dívá na snahy vyrábět stále víc různých příchutí typu uherák, špíz, kachní, jarní cibulka se smetanou a další. „Stejně tam žádná skutečná příchut' není – podle mne je to často jen magi,“ uvažuje nahlas Hobža starší.

Strážnické brambůrky tak mají jen čtyři příchutě plus klasické nesolené, a tak to nejspíše i zůstane. Důvodem je skutečnost, že základní příchutě se obvykle na prodejích podílejí zhruba osmdesáti procenty, a všechny ostatní „exotické“ tvoří zbylou pětinu. „Takže to je otázka, jestli stále obměňovat příchutě a uvádět na trh – jejich vývoj totiž něco stojí a to se pak musí zohlednit v cenách základních výrobků, které jsou pak dražší a dražší,“ vysvětluje Hobža mladší.

CHYTRÝ MARKETING

A ještě jedna věc se firmě z hlediska marketingu vyplatila – svoje brambůrky prodává v průhledných obalech. Zákazník tak ihned vidí, co kupuje a zda tam například nejsou černé nebo nevábně vypadající kousky, které se odstraňují při výrobě za pomoci vysokorychlostní kamery a systému 48 vzduchových trysek.

Abyste nebylo té transparentnosti málo, na přední straně každého obalu je velkým písmem uvedeno i telefonní číslo fungující 24 hodin denně jako zákaznická linka. Lidé prý volají celkem často. Přes den jsou to spíše klasické dotazy, kde se dají brambůrky koupit, třeba ve větším množství na blížící se večerek.

Další vlna telefonátů se pak zvedá tradičně v pátek po osmé deváté večer. „Někdy pak tedy volajícím už není moc rozumět, ale ohlasy jsou to vesměs pozitivní,“ usmívá se Hobža mladší.

Sice si museli členové rodiny při službách u telefonu zvyknout, že jim někdy už lehce podnapilí zákazníci rovnou tykají a říkají „Ty, Hobžo, proč to není víc masné?“ „Ale to, že volají, znamená, že si výrobek koupili, a pak je nám skoro jedno, jak nás oslovují,“ uzavírá smířeně Hobža starší.

Tvář dne

„To, co se stalo v Orlandu, je jenom začátek. Vedení země je slabé a neefektivní,

řekl uchazeč o republikánskou prezidentskou nominaci Donald Trump

str. 8

Foto: Reuters

Komentář

Lukáš Kovanda

Brexit aneb O trzích a lidech

Nemine den, aby se neobjevila nějaká nová analýza, co vše způsobí brexit. Prání bývá otcem myšlenky, zvlášť v takto zásadní situaci – nejen pro Británii, ale pro Evropu, možná pro svět. Lépe řečeno, přání bývá otcem závěru té či oné ekonomické analýzy. Každý ekonom, který si nelže do vlastní kapsy, ví, že i rigorózně působící analýza může být za této zcela bezprecedentní situace vždy vytvořena tak, aby jakoby nezaujatě akcentovala určité momenty, zatímco jiné rafinovaně upozaďuje. Tím může plnit zadání či zájem zadavatele nebo „jen“ přání samotného autora.

Převažují analýzy, které brexit líčí jako hrozbu zdárnému vývoji zejména britské, ale také evropské ekonomiky. Média pak ráda zdůrazňují oslabování britské libry a pokles britských akciových titulů. V posledním roce, kdy se o brexitu intenzivněji hovoří, britské akcie oslabily, to je pravda

(i když za poslední půlrok vykazují mírný vzestup). Jenže zrovna tak, a mnohdy i daleko výrazněji, oslabily akcie jiných klíčových evropských burz. Italská, španělská či polská burza se v porovnání s britskou propadly v procentním vyjádření dvojnásobně i více. Větší pokles než City vykazují za poslední rok také německý či francouzský parket. Pokud bychom tedy hodnotili brexit čistě optikou vývoje akciového trhu, bude větší

Trhy neukazují, že by brexit měl být pro Británii větší pohromou než pro Evropu. Vlastně ukazují opak.

pohromou pro kontinentální Evropu než pro Británii.

Nutno ovšem dodat, že britské akcie podporuje slabnoucí libra. Znehodnocování britské měny vůči euru je vodu na mlýn ostrovním vývozcům. Vyhledky na jejich vyšší zisky se pak zhmotňují v tlaku na růst cen akcií. To může částečně vysvětlovat, proč je propad ostrovních akcií v posledním roce či půlroce tlumenější než akcií na kontinentu. Britským akciím pochopitelně svědčí i vlastní hospodářský růst

ostrovní ekonomiky, který již několik kvartálů po sobě překonává růst eurozóny. Jenže třeba španělské či polské ekonomice se loni i letos daří ještě lépe než té britské, a – jak už víme – tamní burzy vykazují hlubší propad než ta londýnská.

Navíc propad libry vůči euru v posledním roce je srovnatelný s oslabením měn jiných evropských států, které neplatí eurem. Podobně jako libra oslabil švýcarský frank, norská koruna i polský zlotý. Citelně hlouběji než libra se vůči euru propadla například turecká lira. Třeba polský příklad názorně ukazuje, že samo oslabení měny nemusí jen tak vést k většímu tlaku na růst cen akcií. V posledním roce citelně oslabily jak zlotý, tak varšavská burza.

Zkrátka a dobře, akciové ani měnové trhy rozhodně nesignalizují, že by brexit měl být pro ostrovní ekonomiku větší pohromou než pro tu kontinentální. Vlastně říkají pravý opak. Pochopitelně – tržní aktéři podléhají stádnímu chování a řadě zkreslení. O trzích proto nelze tvrdit, že jsou vždy objektivním vodítkem. O jednotlivých ekonomech, oněch autorech všemožných analýz, to však lze tvrdit ještě méně.

Autor je hlavním ekonomem společnosti Roklen

Glosa

Hrůzná volba

Kdyby policie byla firma, byl by Robert Šlachta příslušník dejme tomu vyššího středního managementu – šéf malého úzce specializovaného týmu začleněného do širší organizační struktury. Týmu s výraznými marketingově-mediálními výstupy, ovšem zdaleka ne tak výraznými výsledky. Změna v čele takového týmu či jeho zařazení do širšího celku, by ze strany generálního ředitele byly zcela logickým krokem. Andrej Babiš, který jinak na firemní logiku přísahá, kudy chodí, ji zrovna tady nějak ne a nevidí.

Policie není firma, nicméně má strukturu, hierarchii a systém subordínace. Že jej Andrej Babiš odmítá respektovat, nijak nepřekvapuje. Jenže výsledkem koaličních sporů je skutečně nemilosrdná politizace celé věci. A snaha vyvolat dojem, že se bojuje o to, zda bude mít Česko Babišovu policii, nebo Chovancovu policii. Tak tomu ale není a před takovou volbu by ani policie, ani země neměly být nikdy postaveny.

Martin Čaban

Kresba: Milan Kounovský

Angličtina na rovinu

Darren Crown

Proč má angličtina členy?

Posledně jsem při rozloučení nechal viset ve vzduchu otázku: Proč vůbec má angličtina členy? Jeden dobrý důvod je ten, že tím dává v širém světě slušně vydělat učitelům anglického jazyka, ale jsem si jistý, že vás takový důvod moc nepřesvědčí. Mohl bych vám udělat přednášku o jejich historii a vývoji, ale to ani nepotřebujete. Možná nejužitečnější odpověď na danou otázku je tedy tato: v anglič-

tině máme členy proto, že nejsme tak chytří jako vy.

Hned vysvětlím. Podívejte se na následující větu: Muž uviděl strom. Prostě, co? To proto, že čeští mluvčí jsou natolik fikaní, že nechávají kontext spoluutvářet význam řečeného. „Man saw tree“ je pro nás hatmatilka nebo přinejlepším věta, jakou by vyslovil jen Tarzan, opičí muž, jedinec vychovaný mezi zvířaty. Kdepak, angličtí mluvčí potřebují mít podstatná jména pěkně určena. Bez určení jsme v koncích! „A man saw a tree“, „The man saw the tree“, „A man saw my tree“... všechny tyto věty jsou v pořádku, protože teď už jsou podstatná jména určena, takže zabezení angličtí mluvčí se konečně dovtipí. Z toho můžeme vyvodit pravidlo: Všechna podstat-

ná jména musí být určena. Určena jak? Jedním ze tří způsobů: vlastnictvím (my book, their books), počtem (one book, ten books) anebo tím, čemu říkáme určitost (the book, a book). Určitost je právě ten okamžik, kdy je možno hovořit o otravných anglických členech. Přečtěte-li si ony tři kategorie ještě jednou, třeba si všimnete, že jsou jakoby v sestupném pořadí přesnosti: „my book“ nám dává přesnější informaci než „a book“. Určitost nabízí minimální možné určení či vymezení. Tím se dostáváme k vylepšení našeho pravidla: Všechna podstatná jména v angličtině musejí být určena buď členem, nebo něčím přesnějším.

Už slyším, jak se někteří z vás ozývají: „Všechna podstatná jména? “ A co věty,

kde není žádný člen, jako třeba zde: „Americans love hamburgers“?! Povím vám asi tolik, že jazykovědci pro tuto větu našli jeden figl. O něm až později. Ale jedno vám o tomto figlu prozradím – možná bude znít šíleně, když vám řeknu, že v uvedené větě členy jsou, ale pokud pro tuto chvíli přijmete argument, že tam zkrátka jsou, nakonec tedy máte pravidlo, které dává smysl a je konzistentní: každé podstatné jméno, vždy a všude. Rázem se můžeme uklidnit, není to tak, že členy tu chvíli jsou, a pak zase nejsou. Děje se něco pravidelného a předvídatelného. Schválně že jste šťastní bez sebe!?

Jazykovědci to přímo milují, když mohou věci kupit dohromady a dávat jim vzletná pojmenování. V tomto případě se slova určená k vy-

mezení podstatných jmen nazývají „determinátory“. Nebudu zacházet do žádných obšitných podrobností, zjistil jsem, že je zpravidla snazší vyjmenovat ty nejběžnější. Tady jsou některé z těch, jež odpovídají na otázku „How many?“: each, every, either, neither, no, many, much, more, most, little, less, least, few, fewer, fewest, what, whatever; which, whichever, both, half, all, several, enough, ten, seventy-seven... Dalšími, tentokrát přivlastňujícími determinátory jsou tato slova: my, your, Bill's... A jiná, která nesou význam určitosti: this, that, these, those, a/an, the, some...

Příště zodpovím otázku: Co je určité?

Ptejte se a diskutujte s autorem sloupku na crown@cniinvest.cz

Lidé

PAVEL ČURDA

Konica Minolta
Business Solutions Czech

Byl jmenován generálním ředitelem. Zodpovědný bude zejména za řízení přímého a nepřímého prodeje tiskových a IT řešení. Ve funkci nahradil Tomáše Bednáře, který se ujal vedení nové divize IT Služeb Konica Minolta ve 14 zemích východní Evropy včetně ČR. Pavel Čurda je třetím jednatelem vedle Tomáše Bednáře a Romana Tihelky. Ten zodpovídá od roku 2012 za vedení dceřiných společností Konica Minolta v zemích střední a východní Evropy včetně Ruska. Nyní také přímo řídí pobočky ve Slovinsku, Chorvatsku a v Řecku. Pavel Čurda zastává ve společnosti Konica Minolta manažerské posty od roku 2003. Naposledy vedl tři roky slovinské a chorvatské zastoupení. Je absolventem VUT v Brně.

MAREK BLAHA

Česká spořitelna

Ujal se vedení distribuční sítě. Přišel z Allianz – Slovenské pojišťovny. Ve funkci nahradil Danielu Peškovou, která se i nadále bude soustředit na práci členky představenstva zodpovědné za retailové bankovníctví.

Kariéru odstartoval Marek Blaha ve finančních službách v Rumunsku a na Ukrajině. Nejprve v letech 2005 až 2007 pracoval jako výkonný ředitel ve společnosti Salve Finance Ukraine, později zastával vyšší manažerské pozice přímo v Salve Group. Od roku 2012 působil jako ředitel distribuce Allianz – Slovenské pojišťovny. Vystudoval zahraniční obchod na Ekonomické univerzitě v Bratislavě.

JAN SVOBODA

Direct pojišťovna

Ujal se funkce marketingového ředitele. Kromě marketingu se bude věnovat rozvoji komunikace a podpoře on-line aktivit. V oblasti marketingové komunikace se pohybuje patnáct let. Posledních osm let řídil marketing pojišťovny Kooperativa, zkušenosti má také z GE Money Bank a z T-Mobilu.

VÍTĚZSLAV LUKÁŠ

ABB

Stal se ředitelem obchodní jednotky ABB Robotika pro Českou republiku. Do ABB nastoupil před sedmnácti lety, kdy začínal v jednotce Drives business. Během svého dosavadního působení

ve firmě prošel několika divizemi, v nichž zastával nejrůznější pozice od projektového řízení přes vedení obchodního oddělení až po řízení obchodu a provozu. Po několika let také působil v regionu jihovýchodní Asie, kde se ABB podílela na výstavbě zařízení pro ropný a plynárenský průmysl. Posledních dvanáct let pracuje v obchodní jednotce ABB Robotika. Vystudoval obor výkonová elektronika a elektrické pohony na Technické univerzitě v Ostravě.

JAROSLAV MUSIL

Česká inovace

Obsadil pozici výkonného ředitele neziskové organizace. Ve funkci nahradil Libora Kašparovského. Jaroslav Musil bude mít na starost koordinaci činnosti na podporu inovátorských projektů, řízení marketingové a komunikační strategie, projektový management, organizaci festivalu Česká inovace, aktivity spojené s „Příběhy“ České inovace, komunikaci s úřady a s inovačními subjekty, a zejména akvizice partnerů. Za svou pětadvacet let trvající kariéru nabíral zkušenosti jak v oblasti domácího, tak i mezinárodního obchodu. Pracoval pro velké nadnárodní korporace i pro menší podniky. Vystudoval management a marketing, vysokoškolský titul získal na britské The Open University.

PAVLÍNA MUSILOVÁ

Wüstenrot

Stala se vedoucí oddělení marketingu a PR. Před nástupem do Wüstenrotu působila 13 let v Komerční bance. Poslední tři roky vedla tým regionálního marketingu a event managementu. V rámci předchozí pracovní kariéry působila také v oblastech PR, interní komunikace, sponzoringu a CSR. Vystudovala obor sociální a mediální komunikace.

TOMÁŠ PIVOŇKA

Český institut interních auditorů

Byl zvolen prezidentem na další dvouleté funkční období. Rovněž se s účinností od prvního června stal členem Výboru pro propagaci Mezinárodního institutu interních auditorů. V čele ČIIA je od roku 2014. Útvar interního auditu ČEZ řídí od roku 2015. Předtím působil více než deset let ve společnosti EY jako senior manažer v oddělení podnikového poradenství a řízení rizik.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti?
Pište nám na lidee15@cniinvest.cz

Minirecenze

KNIHA

**Miguel de Cervantes
y Saavedra: Persiles
a Sigismunda**

(Nakladatelství: Academia)
Česky poprvé v českém překladu vychází kniha Miguela de Cervantese y Saavedry Persiles a Sigismunda s podtitulem Severský příběh. Celá čtyři století po autorově smrti se tak i český čtenář může ponořit do přitažlivého románu o dvou milencích, královských potomcích putujících inkognito ze severských zemí po mořích a ostrovech i po evropské pevnině s cílem dojít do katolického Říma, kde se měla naplnit duchovní a milostná touha jich obou. Během cesty zažívají neuvěřitelné příběhy. V duchu renesančního humanismu kladé Cervantes důraz na ctnost, ušlechtilost a lidskost, a tak jeho postavy čelí bídě, bitkám, únosům i napadením pirátů s láskyplným nadhledem a z každé nesnáze vyvážnou se ctí. Květnatě popisovaný život v někdejší kastilské realitě je střídán s neutuchající imaginací slavného autora. Překladu se ujal zkušený hispanista Josef Forbelský, jenž se svým citem pro jazyk i prostředí spolu s Milošlavem Uličným (překlad básní), vytvořili skutečnou perlu hodnou světového autora.

Zuzana Dorogiová

FILM

Ikarie XB 1

(Režie: Jindřich Polák)
Díky Národnímu filmovému archivu se do kin v digitální restaurované podobě vrací Ikarie XB 1, která se letos ukázala i v Cannes. Příběh početné mezinárodní skupiny astronautů na cestě najít život na hvězdě Alfa Centauri dnes pobaví představami o technice či tanci 22. století a zaujme podobností s raným Star Trekem, brzkou ukázkou mnoha známých narativních i vizuálních prvků žánru a soustředěním se na všední život posádky. Film, na jehož scénáři se s režisérem Jindřichem Polákem podílel i Pavel Juráček, je také nečekaně optimistický a dává poznat, že vznikl v komunistické zemi. Rozdíl mezi ním a o pět let mladší 2001: Vesmírnou odyseu v hloubce příběhu i zpracování se ovšem zdá být několik světelných let.

Iva Přivřelová

Zdenek Rykr a jeho čokoládová hvězda

Foto: Národní galerie

■ Vedle výstavy si zájemci o Rykrovo dílo mohou pořídit také knihu Zdenek Rykr a továrna na čokoládu.

Ivan Adamovič

Málokdy jsme v českých zemích svědky tak úzkého spojení firemní image s aktivním výtvarným umělcem jako v případě Zdenka Rykra a čokoládoven Orion. A tak i když měl tento předčasně zesnulý malíř (1900–1940) retrospektivu v roce 2000, není na škodu znovu připomenout jeho tvorbu oscilující mezi uměleckým hledáním a svědomitým užitým uměním výstavou a knihou Zdenek Rykr a továrna na čokoládu (nakladatelství Kant).

Odkazy na román Roalda Dahla jsou ne zrovna zdrai-

lým oslím můstkem, vždyť spíše než klasická kniha a pozdější film jsou českému návštěvníku bližší stále dobře známé výtvarné prvky z čokoládových výrobků, ať to je slavná čtyřcípá hvězda, nebo na světové výstavě v Barceloně v roce 1929 oceněný obal na tyčinku Kofila.

Nikdo dnes neví, jak je možné, že si slavná čokoládovna z Vínohradu produkuje více čokolády než celé Švýcarsko, vybrala za svého výhradního grafického designéra dvacetiletého studenta dějin umění, který měl za sebou pár propagačních plakátů a jednu výstavu linorytů a grafik. Mohl za to jeho reprezentativní vzhled, když od mládí chodil v luxusních anglických oblecích? Odvaha šéfu továrny přinesla ovoce – výrobky Orionu s Rykrovými obaly pronikaly do celého světa a okouzly i výtvarnou kritiku. Autor se při jejich tvorbě volně pohyboval od

art deco estetiky přes figurální motivy až ke geometrické abstrakci. Za vším pak stálo pečlivé pozorování výtvarných kultur z celého světa. Všimli jste si, že ornamenty na Kofile jsou zřejmě náznakem arabského písma?

Snaha neustrnout u jednoho přístupu byla patrná i na Rykrově volné tvorbě, kterou v hektickém tempu zvládal paralelně s prací pro čokoládovnu. Kurátor a autor knihy Vojtěch Lahoda poukazuje dokonce na úzkou souvislost mezi oběma těmito liniemi. Kritika však byla k Rykrovým obrazům mnohem méně shovívavá. Přestože stále ještě ve studentském věku vystavoval jako host Tvrdosíjných, jeho experimenty a hledání často budily nedůvěru. Malíř se stále hledal a většinou nenacházel, avšak některými – obvykle těmi nejméně přijímanými – projevy daleko předběhl svou generaci. Jeho plastiky

z odpadků neměly ve své době obdoby a směr vážného myšlenkového podloží s až infantilními výtvarnými gesty (Krajina se zajícem) může rezonovat s nejmodernějším uměním dneška.

Výstava ve Veletržním paláci se svědomitě snaží zachytit rozličné aspekty malířovy tvorby včetně pláten jeho výtvarných soupeřníků či rekonstrukcí nedochovaných plastik, ale teprve text knihy Vojtěcha Lahody vysvětlí všechny souvislosti mezi sbírkou obalů na začátku expozice a jednotlivými obdobími malířovy tvorby.

Autor je spolupracovníkem redakce

Zdenek Rykr a továrna na čokoládu

(Národní galerie – Veletržní palác)
Výstava končí 28. srpna
Hodnocení: 70 %

**VÍCE NEŽ
ORIONKA.**
Výstava
předsta-
vuje vedle
Rykrova už-
itého umění
také jeho
mimořádné
malby.

Tipy

E15

AMC • 22.00

YENTL

Oscarový snímek natočila zpěvačka a herečka Barbra Streissandová, která si v něm zahrála i hlavní roli. Ztělesnila dívku, která se převléká za chlapce kvůli studiu.

Cinemax • 20.00

MUŽ NA LANĚ

Film inspirovaný skutečným příběhem snílka Philippa Petita, který přejde nezměrnou prázdnotou mezi věžemi Světového obchodního centra.

Nový Stalinův životopis boří část mýtů

■ Poté co se v devadesátých letech otevřely archivy, více než dvacet let studoval Oleg Chlevňuk osobu Stalina. Věnoval se příčinám i logice jeho činů, které zničily život mnoha milionům lidí.

Zuzana Dorogiová

Osobnost sovětského diktátora Josifa Vissarionoviče Stalina ovlivňuje ruskou politiku i více než šedesát let po své smrti. I proto vzniká spousta nových knih o jeho životě a aktivitách. Jednou z nich je novinka Olega Chlevňuka Stalin – Nový životopis. Rozsáhlá kniha se snaží vyvážit množství knih, které Stalina idealizují.

V současném Rusku vytvářejí Stalinův obraz často pseudovědecké apologie. Chlevňuk varuje před výraznou skupinou autorů přispívajících k vytvoření stalinické mytologie. Čím více lidé odmítají současnou realitu, tím ochotněji si idealizují minulost. Ruští stalinisté sice nepopírají zločiny stalinistického režimu, avšak uchylují se k jemnějším metodám falzifikace dějin a zlehčují Stalinovu vinu. „Je třeba si neustále uvědomovat, že naše slova mohou způsobit zcela neočekávané důsledky,“ podotýká autor. Poukazuje na stoupence

teorie „nezbytného stalinismu“, kteří ignorují fakta a odmítají otázky, jakou cenu za to zaplatili občané a co obětovali diktátorovi.

Chlevňuk citlivě vybíral z množství dokumentů, které byly k dispozici. Struktura knihy je založena na dvou střídajících se vyprávěních. První sleduje Stalinovu osobnost a mocenský systém na pozadí jeho posledních dní. Osobnostními rysy Stalina byly krutost a chybějící soucit. Ze všech možných metod řešení politických, společenských i ekonomických konfliktů dával vždy přednost teroru, a to v neomezeném množství.

Druhá vrstva chronologicky popisuje hlavní úseky jeho života. Čtenáři tak mohou číst knihu stránku po stránce, anebo vnímat každou vrstvu zvlášť. Samozřejmostí jsou vysvětlivky, poznámky i rejstřík jmen a pojmů včetně výčtu použité literatury a fotografií. Vynikající historická studie, která kvůli faktům neslevuje ze čtenářské vstřícnosti.

Oleg Chlevňuk:
Stalin – Nový životopis

Nakladatelství: Paseka, 2016
Překlad: Zlata Kufnerová
Hodnocení: 90 %

Foto: profimedia.cz

DOSTUPNÉ
ELEKTRONICKY

MĚSÍČNÍK O MÉDIÍCH,
REKLAMĚ
A MARKETINGOVÉ
KOMUNIKACI
→ ZALOŽENO 1993

WWW.STRATEGIE.CZ

Foto dne

Foto: Reuters

LEDOHRÁTKY. Děti na pobřeží v grónském hlavním městě Nuuk vytvarovaly kus ledu do podoby velryby. Zhruba šestnáctitisícové sídlo je největší v Grónsku. Do vyhlášení autonomie největšího ostrova na světě v roce 1979 se metropole oficiálně jmenovala Godthåb, dánsky Dobrá naděje. Grónsko je teď autonomní součástí Dánského království, zemi však řídí vlastní vláda a parlament.

Výročí týdne

Dílo knihovníka Langweila zachránil císař

■ Jen díky němu víme, jak vypadala Praha v první polovině devatenáctého století. Ve svém jedinečném papírovém modelu zachytil i čtvrti nenávratně zničené asanací.

Sluha c.k. Universitní knihovny v Praze Antonín Langweil zahájil práci na díle, které mu zajistilo nesmrtelnost, 13. června 1826. V ten den slavil 35. narozeniny. Inspiroval ho sádrový reliéf Paříže vystavený v paláci Platýz. Ten zabíral

šest metrů čtverečních a jeho francouzský autor Symphorien Caron na něm pracoval celých šestnáct let.

Langweil – ostatně jako každý správný knihovník – byl mužem pečlivým, přesným, trpělivým a vytrvalým. To by však samo o sobě nestačilo. Oplýval rovněž kreslířským talentem a nemalou technickou zdatností. Pro práci na svém životním díle potřeboval všechny tyto přednosti.

Chyběla mu vlastně jen jedna „maličkost“, a to peníze. Jako základní stavební materiál zvolil papírovou lepenku a zvětšený plán

Přesně před

190

lety začal Antonín Langweil lepit jedinečný model, který uchoval historickou podobu Prahy.

hlavního města, ze kterého získal půdorys Prahy v měřítku 1:480.

První zhotovil model vlastního pracoviště, tedy Klementina. Za pět let se mu podařilo dokončit

Staré Město a židovské ghetto, dohromady více než 1200 budov. Některé

z nich dodnes udivují svými podrobnostmi a výtvarným pojetím. Na fasádách jsou zachycena domovní znamení, fresky nebo sluneční hodiny, ale také oprýskané zdi nebo vytlučená okna. Ve dvorech lze zahlédnout sudy nebo opřené žebříky, jinde popínavé rostliny.

Langweil pracoval na modelu ve volném čase a sám ho také financoval. Měl přitom čtyři dcery a jeho koníček rodině rozhodně příliš neprospíval. K přilepšení nevedly ani příležitostné výstavy rozpracovaného díla. Přesto na něm neúnavně pracoval až do smrti 11. června 1837.

Náklady na pohřeb tehdy na žádost vdovy zaplatila c.k. Státní účtárna, sama pozůstalá by nemohla zaplatit ani rakev.

Otázka ovšem zněla, co si počít s modelem. Složený v devíti bednách přebýval na půdě Klementina, Vlastenecké (dnes národní) muzeum ho odmítlo z prostorových i finančních důvodů. Pomoc nakonec přišla z Vídně od císaře Ferdinanda I. Za pět set zlatých jej odkoupil a daroval Vlasteneckému muzeu, jež císařský dar s těžší mohlo odmítnout. Díky monarchovi tak unikátní model můžeme obdivovat dodnes. /mec/